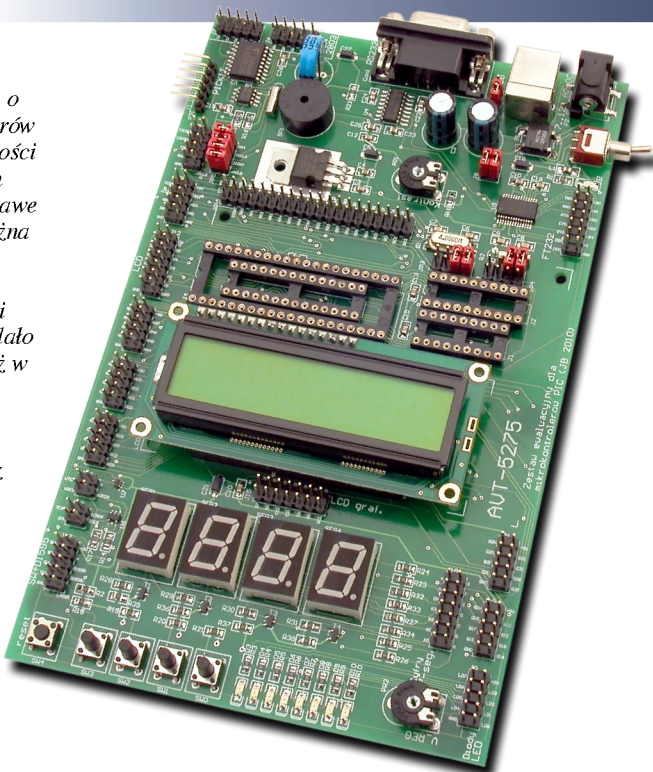

AVT 5275

Płytki ewaluacyjnej dla mikrokontrolerów PIC

Płytki ewaluacyjnej powstała z myślą o nauce programowania mikrokontrolerów PIC firmy Microchip. Oprócz możliwości dołączenia mikrokontrolerów różnych typów, wyposażono ją również w ciekawe układy peryferyjne, dzięki którym można za jej pomocą wykonać modele kilku użytecznych urządzeń. Połączenia pomiędzy poszczególnymi elementami wykonano w taki sposób, aby płytkę dało się dowolnie rekonfigurować, również w sposób nieprzewidziany przez autora.

Rekomendacje: płytki przyda się wszystkim, którzy chcą zapoznać się z programowaniem arcydzieł mikrokontrolerów PIC..

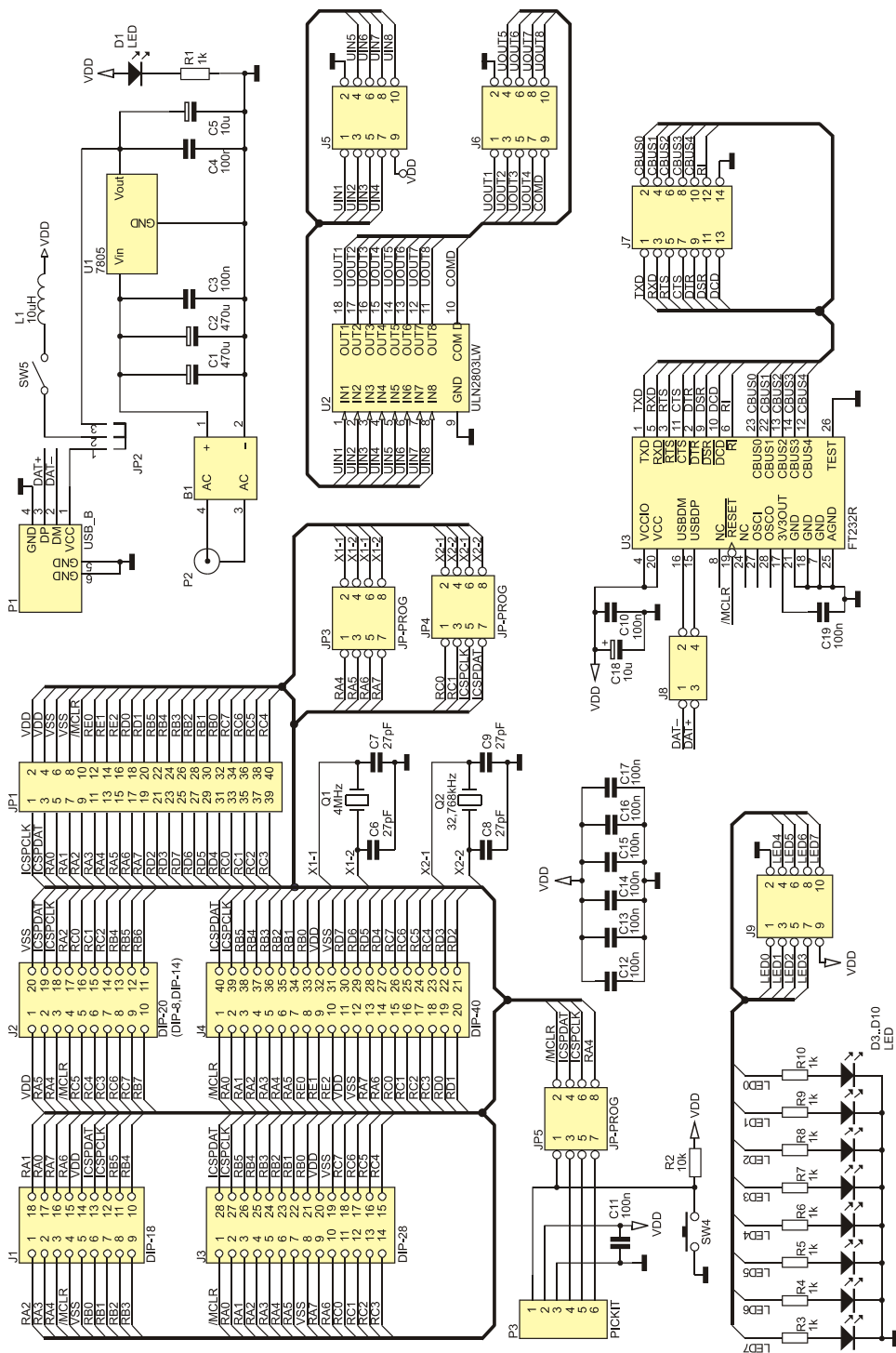

Właściwości

- płytki przystosowana do mikrokontrolerów PIC zasilanych napięciem 5V w obudowach DIL 8, 18, 20, 28 i 40
- złącza umożliwiające dowolne zestawianie połączeń
- układy peryferyjne: graficzny wyświetlacz LCD, 4-ro cyfrowy wyświetlacz LED, RTC, port Rs232, przetwornik A/C, czujnik temperatury, rejestry, UART/USB, przyciski, buzzer, diody LED
- współpraca z PICKit-2 oraz PICKit-3
- dwa sposoby zasilania płytki: z portu USB lub zewnętrznego zasilacza
- zasilanie – 5VDC (z portu USB) lub 7...15V

Opis układu

Płytki ewaluacyjnej może być zasilana z portu USB mikrokontrolera lub z zewnętrznego zasilacza (zalecane) dostarczającego napięcie 7...12 V AC lub DC. Do wyboru źródła zasilania służy zworka JP2: w pozycji 1-2 załącza ona zasilanie z USB, natomiast w 2-3 zasilanie jest podawane z zewnętrznego zasilacza. Płytkę wyposażono w mostek prostowniczy (B1), kondensatory filtrujące oraz stabilizator napięcia 5 V, więc jako do zasilania może też służyć zwykły transformator napięcia sieci lub zasilacz niestabilizowany. W sytuacji, gdy zworka jest umieszczona w położeniu „zasilanie z USB”, to stabilizator jest omijany i zasilanie jest pobierane wprost z komputera PC.

Rys. 1 Schemat płytki ewaluacyjnej: podstawki mikrokontrolerów i część peryferiów

Niezależnie od źródła zasilanie jest włączane za pomocą wyłącznika uchylnego SW5. Obecność napięcia 5 V za wyłącznikiem sygnalizuje dioda świecąca D1.

Na płytce zamontowano podstawki pod układy mikrokontrolerów PIC w obudowach do montażu przewlekane. W związku z różnymi rozkładami wyprowadzeń zastosowano podstawki dla układów w obudowach: 40-, 28-, 20- i 18-nóżkowych. Dodatkowo, w podstawie 20-nóżkowej (J2) można umieszczać też układy w obudowach 8- i 14-wyprowadzeniowych. Układy umieszczone w podstawkach są programowane z użyciem PICKit-2 lub PICKit-3 dołączanego do złącza PICKIT (P3). Sygnały programujące są podawane przez zworki umieszczone na złączu JP5, które w zamysle ma umożliwić dowolne ich dołączenie do programowanego układu. W normalnych sytuacjach powinno wystarczyć zwykłe zwarcie doprowadzeń 1-2, 3-4, 5-6, ale gdyby była inna potrzeba, to można wyjąć zworki i podać sygnały programujące na dowolne wyprowadzenia mikrokontrolera.

Wszystkie sygnały z podstawek, w których są umieszczane mikrokontrolery, są dostępne na złączu JP1. Dzięki niemu można np. dołączyć mikrokontroler do zewnętrznego urządzenia lub płytki, albo podać sygnały programujące na dowolne jego doprowadzenia.

Na płycie umieszczono dwa rezonatory kwarcowe: o częstotliwości 4 MHz (Q1) oraz o częstotliwości „zegarkowej”, to jest 32768 Hz (Q2). Rezonatory są dołączane za pośrednictwem złącz X1 i X2, które umożliwiają dołączenie rezonatorów do różnych wyprowadzeń (zależnie od wariantu obudowy) oraz pełnią podobną rolę, jak złącze programatora. Dodatkowo, umożliwiają taktowanie mikrokontrolera sygnałem z generatora zegarowego (gdyby była taka potrzeba).

Płytkę pozwala na używanie mikrokontrolerów zasilanych napięciem +5 V. Zasilanie innym napięciem wymaga wymiany stabilizatora U1 oraz zasilania wyłącznie z zewnętrznego zasilacza (ponieważ zasilanie z USB jest niestabilizowane). Oprócz tego trzeba się liczyć z koniecznością wymiany rezystorów ograniczających prądy płynące przez diody i wyświetlacze LED oraz układów 74HC595 na 74AHC595.

Schemat ideowy części „mikrokontrolerowej” płytki ewaluacyjnej umieszczono na **rysunku 1**, natomiast „peryferyjnej” na **rysunku 2**.

Układy peryferyjne

Na płytce wlutowano układy peryferyjne, których montaż i użycie jest opcjonalne, ale warto je „mieć pod ręką”. Ich zamontowanie polecam zwłaszcza tym osobom, które stawiają pierwsze kroki w programowaniu.

Diody LED

Większość początkujących w dziedzinie programowania mikrokontrolerów rozpoczyna naukę od prostego programu, którego zadaniem jest zaświecenie diod LED i zgaszenie diod LED. Na płycie umieszczono 8 takich diod (D3...D10) z rezystorami ograniczającymi ich prąd (R3...R10). Katody diod dołączono do potencjału masy, a anody są dostępne na złączu J9.

Przyciski

Dla potrzeb wykonania interfejsu użytkownika, wprowadzenia nastaw lub po prostu nauki obsługi przycisku, na płycie umieszczono 4 miniaturowe przyciski oznaczone jako SW0...SW3. Sygnały z przycisków są dostępne na złączu J17. Stanem aktywnym jest poziom „0”, natomiast bezczynności „1”.

Wyświetlacz LED

Na płycie wlutowano 4 cyfry LED (SEG1...SEG4), które mogą pracować z multipleksowaniem. Zastosowano wyświetlacze ze wspólną anodą. Rolę kluczy załączających zasilanie pełnią tranzystory T1...T4, natomiast katody są poprzez rezystory ograniczające prąd segmentów R23...R27, R32, R34 bezpośrednio doprowadzone do złącza. Zasilanie jest pobierane ze stabilizatora U1, który zasilą też resztę układów na płycie. Sygnały wyświetlacza są dostępne na złączu J10.

Rejestry przesuwające

Z myślą o sterowaniu wyświetlaczem multipleksowanym LED za pomocą 3 doprowadzeń mikrokontrolera na płycie umieszczono rejestry przesuwające 74HC595 (U9, U10). Mają one szeregowe wejście danych, wyjście umożliwiające dołączenie kolejnego układu w łańcuchu oraz wejścia zegara przesuwającego i sterującego wyjściowymi rejestrami typu zatrask. W tego typu zastosowaniach, jak sterowanie wyświetlaczem LED, wprost bezcenne są wyjściowe zatraski – zapobiegają one migotaniu wyświetlacza wtedy, gdy do rejestrów jest wpisywana informacja. Układy na płycie są połączone szeregowo i wspólnie mają pojemność 16-bitów.

Sygnały wejściowe rejestrów są dostępne na złączu J17 i noszą nazwy:

- LATCH595 (dopr. 1, sygnał zegarowy wyjściowych zatrasków),

- SHIFT595 (dopr. 3, sygnał zegarowy przesuwający),

- DI595 (dopr. 5, wejście danych).

Sygnały wyjściowe oznaczone jako Q1A...Q1H (U9) oraz Q2A...Q2H (U10) są dostępne na złączach, odpowiednio: J19, J21.

Konwerter UART/USB

Mimo iż wiele mikrokontrolerów PIC ma wbudowany układ interfejsu USB, to na płytce zamontowano popularny konwerter UART/USB typu FT232R. Czyni to płytkę bardziej uniwersalną oraz umożliwia dołączenie USB również do tych mikrokontrolerów, które nie mają w strukturze odpowiedniego interfejsu.

Sygnały z układu konwertera są dostępne na złączu J7, natomiast do złącza USB (P1) są one doprowadzone za pośrednictwem zworek złącza J8. Dzięki temu, jeśli mikrokontroler będzie miał w strukturze USB lub z innych powodów, można sygnały danych USB podać za pomocą przewodów wprost na doprowadzenia mikrokontrolera.

Konwerter UART/RS232

Mimo iż nowe urządzenia nie są wyposażane w interfejs RS232, to jednak stale w warsztacie niejednego elektronika można znaleźć przyrządy, terminale i inne urządzenia, które są w niego wyposażone. Dlatego też na płytce zamontowano popularny układ konwertera MAX232 (U4) oraz złącze DSUB9F (żeńskie). Umożliwia to wykonania np. aplikacji sterującej modemem lub komunikującej się ze starszym modelem komputera PC. Wykorzystano pojedynczy kanał MAX, a jego sygnały RXD i TXD doprowadzono do złącza J11.

Driver ULN2003A

Na płytce nie ma żadnych elektromechanicznych układów wykonawczych, takich jak przełączniki, silniki lub innego rodzaju napędy. Do ich sterowania wyposażono ją jednak w układ drivera ULN2003A (U2). Za jego pośrednictwem można sterować obciążeniami wymagającymi prądu zasilania do 0,5 A i zasilanych ze znacznie wyższego napięcia, niż układy zamontowane na płytce. Sygnały wejściowe drivera UIN1...UIN8 są dostępne na złączu J5, natomiast wyjściowe UOUT1...UOUT8 na złączu J6.

Przetwornik A/C

Układ MCP3021 jest miniaturowym przetwornikiem A/C o rozdzielczości 10-bitów, z wyjściem szeregowym, kompatybilnym I2C. Układ jest dostępny w obudowie SOT-23, a więc ma wymiary pojedynczego tranzystora SMD. Mimo iż większość mikrokontrolerów PIC ma wbudowane wielowejściowe przetworniki A/C, to mimo tego przewidziano miejsce dla opcjonalnego układu MCP3021, który nosi oznaczenie U6. Jego sygnały wejściowe są dostępne na złączu J22, na które też doprowadzono sygnały z termometru analogowego oraz potencjometru.

Termometr analogowy

Na płytce ewaluacyjnej, pod oznaczeniem U7, kryje się analogowy przetwornik temperatury na napięcie MCP9701. Może on mierzyć temperaturę w zakresie -40...+125°C. Jego napięcie wyjściowe zmienia się o 19,5 mV/°C. Typowy pobór prądu w przedziale temperatury 0...70°C wynosi zaledwie 6 <ma>. Sygnał wyjściowy termometru jest dostępny na złączu J22 i może być mierzony za pomocą przetwornika U6 lub wbudowanego w mikrokontroler.

Zegar RTC z podtrzymaniem

Jedną z ciekawszych aplikacji, bardzo chętnie wykonywaną na początku nauki programowania, jest zegar cyfrowy. Aby umożliwić w prosty sposób napisanie takiego właśnie programu, na płytce zamontowano nowoczesny układ zegara RTC taktowany za pomocą sygnału wytwarzanego na bazie kwarcu zegarkowego X1, z interfejsem kompatybilnym z I2C i podtrzymaniem baterijnym za pomocą kondensatora C28 o bardzo dużej pojemności wynoszącej 0,47 F. Kondensator jest ładowany poprzez rezystor R22 i rozładowywany podczas zaniku napięcia zasilania.

Złącza wyświetlaczy LCD

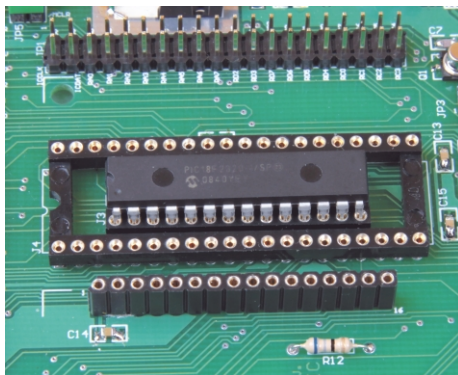
Do płytki można dołączyć typowy, alfanumeryczny wyświetlacz LCD zasilany napięciem 5 V. Służy do tego złącze LCD1, w którym można umieścić wyświetlacz za pomocą goldpinów. Sygnały wyświetlacza alfanumerycznego są dostępne na złączu J12. Doprowadzonego do niego wszystkie linie danych oraz kontrolne, a więc wyświetlaczem można sterować zarówno w trybie interfejsu 4-bitowego, jak i 8-bitowego. Rezystor R12 ogranicza prąd podświetlenia tła.

Do bardziej zaawansowanych aplikacji przewidziano użycie wyświetlacza graficznego, zasilanego pojedynczym napięciem +5 V, dołączanego do złącza LCDGRAF1. Również wyświetlacz graficzny jest dołączany za pomocą goldpinów. Sygnały danych i kontrolne wyświetlacza są dostępne do doprowadzenia złącza J15. Rezystor R13 służy do ograniczenia prądu podświetlenia tła.

Montaż i uruchomienie

Dla zestawu zaprojektowano i wykonano płytkę dwustronną z metalizacją otworów. Jej schemat montażowy pokazano na **rysunku 3**. Wykorzystano elementy do montażu przewlekane i SMD. Większość kondensatorów i rezystorów mają obudowy 0805. Mimo tego montaż płytki nie jest trudny. Jedynie przyłutowanie układu konwertera UART/USB FT232R (U3) może być kłopotliwe ze względu na mały odstęp pomiędzy nóżkami układu (0,65 mm). W przyłutowaniu układu w takiej obudowie bardzo pomocne są topnik i plecionka. Topnik umożliwia rozpląnięcie się cyny i uniknięcie zwarcia pomiędzy nóżkami układu, natomiast plecionka jest pomocna do odprowadzania jej nadmiaru. Obudowy tranzystorów, układów przetwornika A/C (SOT23) oraz termometru (SC70) są bardzo małe – do ich przytrzymania przyda się pęseta. Dla własnej wygody warto zachować kolejność montażu od elementów najniższych (rezystory i kondensatory SMD) do najwyższych, to jest złączyć goldpin, DSUB9 itp.

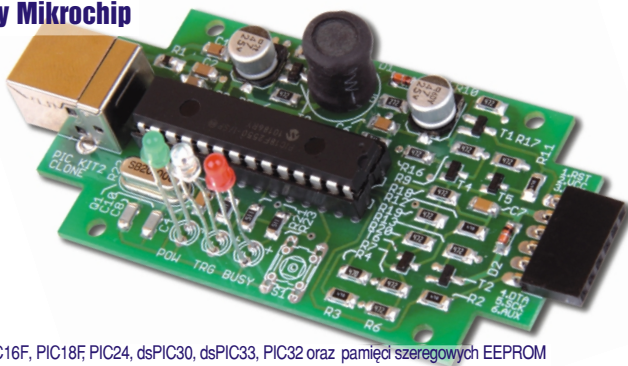
Jako podstawek układów scalonych warto użyć tzw. podstawek precyzyjnych. Zwykle są one lepszej jakości i dzięki temu będą dłużej służyły. Przed montażem podstawki 40-nóżkowej (J4) należy ostrym nożykiem wyciąć wewnętrzne rozprávki, ponieważ na płycie wewnątrz niej będzie umieszczona podstawka 28-nóżkowa J2.

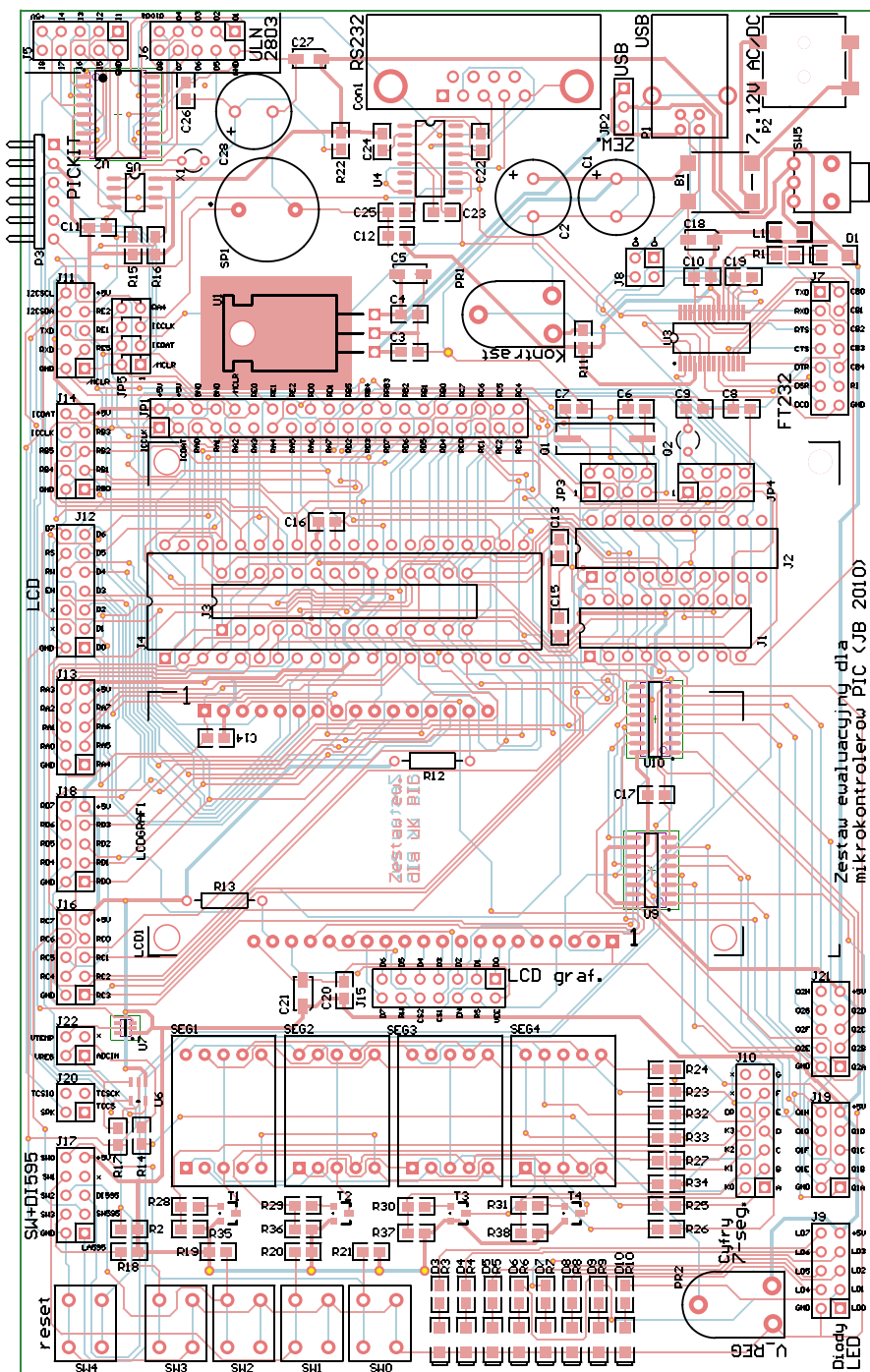
PICPROG PROGRAMATOR-DEBUGGER

kompatybilny z PICkit-2 firmy Mikrochip

AVT 5279

- Obsługa układów z rodziny PIC10F, PIC12F, PIC16F, PIC18F, PIC24, dsPIC30, dsPIC33, PIC32 oraz pamięci szeregowych EEPROM
- kompatybilny z PICkit-2
- możliwość programowania procesorów zasilanych napięciem niższym niż 5V
- połączenie z komputerem poprzez port USB
- sygnalizacja stanu: diody LED
- dwufunkcyjny przycisk: aktualizacja oprogramowania oraz ponowne programowanie ostatnio używanym plikiem
- zasilanie: 5VDC (z portu USB)

Rys. 3 Rozmieszczenie elementów na płycie drukowanej

Wykaz elementów

Rezystory (SMD, 0805)

R1, R3...R10, R14, R22:	1 kW
R2, R18...R21:	10 kW
R11:	100 W
R12, R13:	100 W
(przewlekany, dobrać zależnie od podświetlenia LCD)	
R15, R16:	4,7 kW
R17:	47 kW
R23...R27, R32...R34:	680 W
R28...R31, R35...R38:	2,2 kW
PR1, PR2:	10 kW (potencjometr mont.)

Kondensatory:

C1, C2:	470 nF/25 V (elektrolit.)
C3, C4, C10...C20, C26:	100 nF (SMD, 0805)
C5, C18, C21, C27:	10 nF/16 V (SMD, B)
C6...C9:	27 pF (SMD, 0805)
C22...C25:	1 nF/16 V (SMD, 0805)
C28:	0,47 F/5,5 V

Półprzewodniki:

B1:	DF06S mostek prostowniczy
D1...D10:	LED (SMD, 1206)
T1...T4:	BC857 (SOT23)
U1:	7805 (TO220)
U2:	ULN2803 (SOL18)
U3:	FT232R (SOIC28)
U4:	MAX232ACPE (SO16)
U5:	M41T00 (SO8)
U6:	MCP3021 (SOT23/5)
U7:	MCP9701 (SC70)
U9, U10:	74HC595AD (SO16)
SEG1...SEG4:	SA52-11SRWA lub podobne

Inne:

CON1:	DSUB9F (kątowe, do druku)
J1:	DIP18 (podstawka precyzyjna)
J2:	DIP20 (podstawka precyzyjna)
J3:	DIP28 (podstawka precyzyjna)
J4:	DIP40 (podstawka precyzyjna)
JP1, JP3...JP5, J5...JP22:	dwurzędowe listwy goldpin
JP2:	goldpin 1×3
L1:	100 nH (SMD, dławik)
P1:	gniazdo USB
P2:	gniazdo zasilania SMD 5,5/2,1 mm
P3:	goldpin kątowy 1×6
Q1:	4 MHz
Q2, X1:	32768 Hz
SP1:	głośnik piezoelektryczny
SW0...SW4:	mikroprzycisk
Sw5:	włącznik kątowy do druku
Zworki	

Zestaw powstał na podstawie projektu o tym samym tytule opublikowanego w Elektronice Praktycznej 02/11

**ELEKTRONIKA
PRAKTYCZNA**

Oferta zestawów do samodzielnego montażu dostępna jest na stronie internetowej www.sklep.avt.pl

tel.: (22) 257-84-50
fax: (22) 257-84-55

Producent:

AVT-Korporacja sp. z o.o.
ul. Leszczyńska 11
03-197 Warszawa

Dział pomocy technicznej:

tel.: (22) 257-84-58
serwis@avt.pl